

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 29 sierpnia 2018 r.

DWKI-WPB.0916.4.2017.MK

Pan
Mieszko Michał Budzyński Prezes Zarządu

Pan
Piotr Waldemar Nita Wiceprezes Zarządu

Towarzystwo Edukacji Otwartej
ul. Robotnicza nr 36,
53-608 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w dniach od 29 listopada do 31 grudnia 2017 r. przeprowadziło kontrolę w Towarzystwie Edukacji Otwartej (dalej: Stowarzyszenie), z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Robotniczej 36 (Biuro Projektu ul. Nadrzeczna 5 w Częstochowie), w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przeznaczonej na realizację zadania publicznego pn. „Metoda tutoringu innowacyjnym sposobem pracy wychowawczej, profilaktycznej i resocjalizacyjnej”.

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- a) stopnia realizacji zadania;

¹Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Magdalena Krzywosądzka – główny specjalista w Wydziale Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego - kierownik zespołu kontrolującego;
- 2) Beata Kosiec – naczelnik w Wydziale Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego.

- b) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- c) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- d) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie oceniono realizację ww. zadania w zakresie objętym kontrolą. Przeprowadzona kontrola wskazuje, że w badanym okresie osiągnięto cele założone w realizacji zadania publicznego i dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

W wyniku ogłoszonego 10 sierpnia 2016 r. przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn. „Metoda tutoringu innowacyjnym sposobem pracy wychowawczej, profilaktycznej i resocjalizacyjnej”, w dniu 4 listopada 2016 r. zawarta została umowa (nr MEN/2016/DWKI/1220) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Towarzystwem Edukacji Otwartej, na realizację ww. zadania. Termin realizacji umowy określono od listopada 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. Na realizację ww. zadania, zaplanowano przekazanie środków publicznych w łącznej wysokości 4.644.366,00 PLN, w formie pięciu transz:

- I transza w wysokości 1.548.122,00 PLN w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy;
- II transza w wysokości 1.200.000,00 PLN w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia przez Radę Ministrów harmonogramu Programu „Bezpieczna+” na 2017 r.,
- III transza w wysokości 348.122,00 PLN w terminie do 1 września 2017 r.;
- IV transza w wysokości 1.100.000,00 PLN w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia przez Radę Ministrów harmonogramu Programu „Bezpieczna+” na 2018 rok,
- V transza w wysokości 448.122,00 PLN w terminie do 1 września 2018 r.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

Kontrolą objęto część zadania realizowaną w okresie od 4 listopada 2016 r. (dnia podpisania umowy) do 31 grudnia 2017 r.

Do czasu rozpoczęcia kontroli Stowarzyszenie otrzymało z MEN trzy transze dotacji w łącznej kwocie 3 096 244,00 PLN. Zgodnie z przekazanymi sprawozdaniami wykorzystano środki w wysokości 2 159 877,37 PLN:

- w okresie od 4 listopada 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wykorzystano kwotę 1 318 247,69 PLN, co stanowiło 85,15% otrzymanych środków;
- w okresie od 01 stycznia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. wykorzystano kwotę 841 629,68 PLN, co stanowiło 70,14% otrzymanych środków.

Zatem w przypadku obydwu transz spełniony został wymóg zawarty w § 3 ust. 8 umowy, warunkujący przekazanie kolejnej transzy dotacji.

- w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r. wykorzystano kwotę 1 506 552,95 zł.

Rozliczenie finansowe z wykorzystania dotacji otrzymanej w 2017 r. zostało przyjęte w marcu 2018 r.

Zakres kontroli obejmował realizację zadania publicznego w zakresie między innymi zgodności z ofertą i harmonogramem, stanowiącymi załączniki do zawartej umowy.

Zgodnie z ofertą w projekcie zaplanowano osiągnięcie do 31 grudnia 2018 r. następujących wskaźników:

1. Wdrożenie tutoringu szkolnego w 64 szkołach, w 5 młodzieżowych ośrodkach wychowawczych (dalej MOW-y), 5 młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (dalej MOS-y) i 2 zakładach poprawczych;
2. Objęcie wychowawczą opieką tutorską 11466 uczniów w Polsce, w tym: uczniów wywodzących się ze środowisk niezapewniających warunków do właściwego rozwoju i stworzenie im szansy na wygranie własnego życia, bądź uczniów, wobec których podejmowane są już działania pomagające im powrócić do społeczeństwa;
3. Wspieranie superwizjami i konsultacjami pracy tutorów w 64 szkołach w Polsce oraz w 5 MOW-ach, 5 MOS-ach i 2 zakładach poprawczych;
4. Wspieranie szkoleniami i moderowaniem spotkań w placówce 76 dyrektorów, jako liderów zmiany;
5. Przeszkolenie z zakresu tutoringu szkolnego 1422 nauczycieli oraz 216 pracowników MOW-ów, MOS-ów oraz zakładów poprawczych;
6. Rozwijanie i propagowanie metody tutoringu szkolnego oraz pedagogiki dialogu w Polsce;
7. Objęcie ewaluacją wszystkich kursów tutorskich oraz wdrożeń zaplanowanych w projekcie, jak również stworzenie diagnozy potrzeb w placówkach wdrażających tutoring szkolny;
8. Opracowanie w formie publikacji podręcznika – poradnika tutora szkolnego.

Projekt skoncentrowany jest wokół dwóch kluczowych działań: przeszkolenia do pracy w charakterze tutorów 1152 nauczycieli (w szkołach podstawowych, zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących oraz technikach) i 216 pracowników MOW-ów i MOS-ów oraz wdrożenie tutoringu szkolnego, jako innowacji pedagogicznej w 64 szkołach, 6 MOW-ach i 6 MOS-ach.

W trakcie kontroli ustalono, że działania zaplanowane do realizacji w 2016 r. i 2017 r. zrealizowano zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Kontrolą objęto następujące działania:

- 1) Działania przygotowawcze zrealizowane w 2016 roku:
 - a) Opracowanie strony internetowej:
www.wp.ajd.czyst.pl/tutoring_ewaluacja/ oraz www.tutoringszkolny.pl.
 - b) Przeprowadzenie medialnej kampanii informacyjnej.

- c) Zorganizowanie ogólnopolskiej konferencji informacyjnej pt. „Tutoring szkolny – Wychować człowieka mądrego”, w której uczestniczyły 234 osoby (dyrektorzy szkół podstawowych, ponadgimnazjalnych, MOW-ów, MOS-ów, pedagogów, psychologów, przedstawiciele organów prowadzących i kuratorów), a także 50 nauczycieli akademickich. Podczas konferencji rozdano 604 zestawy materiałów informacyjnych o projekcie. Konferencja została udokumentowana filmem. W konferencji mogły też wziąć udział osoby z całego kraju, gdyż wydarzenie było na żywo transmitowane przez Internet (zgodnie z licznikiem odstępów, na koniec 2016 r. film obejrzało 577 osób).
 - d) Rozpowszechnianie idei tutoringu szkolnego – rozdystrybuowano 855 zestawów materiałów informacyjnych o tutoringu szkolnym.
 - e) W ramach I tury rekrutacji zakwalifikowanie do udziału w projekcie 36 szkół (dodatkowo 6 szkół zostało umieszczonych na liście rezerwowej) oraz 4 MOW-ów i 4 MOS-ów
 - f) Powołanie zespołu trenerskiego, składającego się z 74 trenerów metody tutoringu.
 - g) Opracowanie narzędzi badawczych (8) do przeprowadzenia zaplanowanych w projekcie ewaluacji: „Ankieta na otwarcie” wykorzystana podczas pierwszego spotkania roboczego trenerów, ankieta „Opinia Komisji Rekrutacyjnej o szkole aplikującej do projektu”, kwestionariusze „Ja i moi nauczyciele”, „Ja i moi uczniowie”, „Moja szkoła” (w wersji dla uczniów i nauczycieli) oraz „Sytuacje szkolne”.
 - h) Zakupienie 40 zestawów multimedialnych dla trenerów do przekazania szkołom według opracowanej w tym celu procedury.
 - i) Opracowanie szablonu innowacji pedagogicznej w wersji odnoszącej się do tutoringu wychowawczo-rozwojowego.
- 2) Działania zrealizowane w 2017 roku:
- a) Zakończenie rekrutacji placówek do projektu (64 szkoły, 6 MOW-ów i 6 MOS-ów).
 - b) Przeprowadzenie przez trenerów metody tutoringu 464 całodniowych szkoleń wdrażających nauczycieli do pracy tutorskiej w szkole.
 - c) Przeprowadzenie 160 godzin szkoleniowych dla dyrektorów, jako liderów zmiany w szkole/placówce (4 cykle).
 - d) Przeprowadzenie 152 moderowanych spotkań nt. innowacji pedagogicznej, gdzie określono ścieżkę wdrożenia tutoringu szkolnego w zakresie zagadnień wychowawczo-rozwojowych i dydaktycznych. Na bazie wzorcowej innowacji pedagogicznej, udostępnionej przez realizatora projektu, dyrektorzy z radami pedagogicznymi przygotowali innowacje pedagogiczne dla swoich szkół z zakresu realizowanych w projekcie działań.
 - e) Opracowanie modelowej innowacji pedagogicznej dla młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii z zakresu implementacji tutoringu w tych placówkach. Każda placówka

- może dostosować swoje możliwości i potrzeby do wypracowanego modelu wykorzystania w swojej pracy tutoring.
- f) Wyłonienie zespołu 26 opiekunów wdrożeń, którzy prowadzili superwizje tutorskie i konsultacje tutorskie dla dyrektorów w szkołach i ośrodkach.
 - g) Przeprowadzenie: 456 godzin konsultacji tutorskich dla dyrektorów szkół (2 godziny każde spotkanie x 3 spotkania x 76 szkół i ośrodków), 152 godzin grupowych superwizji tutorskich (2 godziny superwizji grupowej x 1 spotkanie x 76 szkół i ośrodków), 152 godzin indywidualnych superwizji tutorskich (1 godzina superwizji indywidualnej x 2 spotkanie x 76 szkół i ośrodków).
 - h) Przeprowadzenie 30 godzin superwizji grupowych dla trenerów metody tutoring, w celu dbałości o jakość szkoleń dla tutorów oraz rozwój trenerów tutorów.
 - i) Przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, które objęło 4 moduły szkoleniowe, przeznaczone dla dyrektorów – liderów zmiany edukacyjnej w szkole oraz 6 z 8 modułów kursu tutorskiego, który był realizowany w szkołach i placówkach biorących udział w projekcie.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadania.

W zakresie finansowym kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji obejmowała ocenę, czy przy realizacji zadania, prowadzeniu księgowości oraz administrowaniu środkami Zleceniobiorca przestrzegał przepisów załącznika nr 1 do ogłoszenia o konkursie *pn. Regulamin otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego* oraz załącznika nr 2 do ogłoszenia o konkursie *pn. Zasady przyznawania i rozliczania dotacji*.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o analizę dokumentacji związanej z wydatkowaniem dotacji, ustne wyjaśnienia oraz sprawdzenie stanu faktycznego wykonania zadania.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji projektu. Wszystkie działania ujęte w umowie wykonywane były w zakresie i terminach zgodnych z harmonogramem.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

1. Prowadzona przez Stowarzyszenie dokumentacja merytoryczna potwierdza realizację działań zaplanowanych w projekcie.
2. Wykorzystanie dotacji zostało udokumentowane prawidłowo. Dokumenty objęte kontrolą dotyczące realizacji zadania potwierdziły wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w ww. umowie. Dokumentacja dotycząca zakresu merytorycznego i finansowego zadania potwierdzała przebieg realizacji zadania.
3. Środki z dotacji na realizację zadania wpływają i są przechowywane na wyodrębnionym rachunku bankowym.
4. Wykonawca prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową prowadzoną na podstawie wyodrębnionego planu kont. W ramach kontroli przekazano

decyzję Zarządu z dnia 31.10.2016 r. w sprawie aneksu nr 1/2016 do polityki rachunkowości, która potwierdza wprowadzenie dodatkowych kont analitycznych na potrzeby projektu. Przekazane dokumenty nie potwierdzają dostępu do właściwej ścieżki audytu, ponieważ na części z nich nie umieszczono numeru, pod którym dokument został ujęty w księgach rachunkowych.

5. Badane dokumenty nie zostały opisane w sposób jednoznacznie wskazujący na związek z realizowanym projektem. W opisie wskazano jedynie numer projektu, kwotę oraz pozycję w kosztorysie. W opisie nie wskazano np. nazwy projektu, w ramach którego został poniesiony wydatek. Brak również informacji o weryfikacji merytorycznej i rachunkowej, dat poniesienia wydatku, adnotacji o kontach, na których zaksięgowano wydatek. Tym samym opisy na dokumentach nie spełniają wymogów ustawy o rachunkowości.
6. Środki uzyskane z dotacji były wykorzystywane przez wykonawcę na rzecz członków jego organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na takich samych zasadach, jak w stosunku do osób trzecich. Wykaz tych osób został przedstawiony w ofercie i zostali oni zatrudnieni do realizacji zadania zgodnie z tą ofertą.
7. Zbadane dokumenty potwierdzają, że realizacja zadań zaplanowanych w ramach projektu odbywała się na podstawie pisemnych umów zleceń potwierdzonych rachunkami lub przez osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą jak też firmy, które potwierdziły realizację zadania fakturami.
8. Wszystkie wydatki przedstawione w sprawozdaniach zostały wcześniej zaplanowane w kalkulacji projektu. Na podstawie zbadanych dokumentów stwierdzono, że wydatki ze środków dotacji ponoszono od momentu zawarcia umowy i były z nich finansowane działania bezpośrednio związane z projektem.
9. Przy wyborze dostawców towarów i usług wykonawca zastosował procedury badania rynku. W tym celu wysyłano w korespondencji e-mail zapytania do co najmniej trzech potencjalnych dostawców. Powyższe procedury zostały zastosowane przy zakupie:
 - a) usługi realizacji filmowej (umowa z Enachey Film Marcin Gwarda);
 - b) dyktafonów, laptopów, urządzenia wielofunkcyjnego, rzutników itp. (umowa z Alfa – Serwis Marcin Kiebdaj);
 - c) folderów informacyjnych, materiałów szkoleniowych, zestawów – teczka filcowa, długopis, torba bawełniana, pendrive, wykonanie projektów graficznych (umowa z Indigo Art. Design Studio Magdalena Frączek);
 - d) zestawów mebli (umowa z Indigo Art. Design Studio Magdalena Frączek).
10. Wykonawca uzyskał pisemną zgodę, zgodnie z pismem nr DWKI-WPB.5012.38.2016.MWS z dnia 30.11.2016 r. na łączenie funkcji koordynatora i realizatora części merytorycznej projektu.

11. Koszty podróży zostały zwrócone na podstawie zapisów zawartych w umowach zlecenia i zostały potwierdzone między innymi na podstawie biletów kolejowymi, kart ewidencji przebiegu pojazdu.

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. W przypadku rachunku nr 2017/5/15 z dnia 09.05.2017 r. przedstawionego w sprawozdaniu za okres 01.01.2017 r. do 30.06.2017 r. nie przedstawiono zestawienia faktur pełnego numeru dokumentu, błędnie wskazano również datę wystawienia dokumentu. Powyższe nie ma jednak wpływu na kwalifikowalność rozliczonych wydatków, ani na wysokość rozliczonych kosztów. Wydatki zostały poniesione w okresie realizacji projektu.
2. Na podstawie badanej próby dokumentów – wskazanie w sprawozdaniu za okres od 01 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. błędnych dat wystawienia dokumentów:
 - w pozycji 139 zestawienia faktur - rachunek (brak numeru rachunku) powinna być data wystawienia rachunku 09.05.2017 r.;
 - w pozycji 185 zestawienia faktur – wniosek o zwrot kosztów – powinna być data wystawienia rachunku 19.04.2017 r.;
 - w pozycji nr 250 zestawienia faktur – faktura 0006/05/2017/DELTA – powinna być data wystawienia rachunku 07.05.2017 r.

Powyższe nie ma jednak wpływu na kwalifikowalność rozliczonych wydatków, ani na wysokość rozliczonych kosztów. Wydatki zostały poniesione w okresie realizacji projektu.

3. Rozbieżności dotyczące wskazania w sprawozdaniu innych kwot niż w dokumentach źródłowych – 1 przypadek. W sprawozdaniu kwota była niższa niż na dokumentach źródłowych, jednakże suma wydatków w sprawozdaniu została wskazana zgodnie z ewidencją księgową. Zatem, wskazane rozbieżności nie mają wpływu na kwalifikowalność rozliczonych wydatków.
4. Niewłaściwe pod względem formalnym prowadzenie dokumentacji projektu. Opisy na wszystkich badanych dokumentach nie były zgodne z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości (Dz.U z 2017 r. poz.2342), w którym określono, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:
 - 1) określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego,
 - 2) określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej,
 - 3) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych,
 - 4) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą – także datę sporządzenia dowodu,
 - 5) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów,
 - 6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Przedstawione do kontroli dokumenty nie zawierały potwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, tj. brak było informacji o weryfikacji merytorycznej i rachunkowej, dat poniesienia wydatku, adnotacji o kontach, na których zaksięgowano wydatek.

5. W ramach projektu dokonano zakupu mebli biurowych i mebli tutorskich. W przypadku mebli biurowych w biurze projektu znajdowała się zakupiona szafa niebieska (FV FAS/354/2016/SN) oraz szafa kartotekowa (FV PPF16406349). Meble tutorskie zostały ustawione w holu wejściowym szkoły, w której znajduje się również biuro projektu, bez zagwarantowania warunków do prowadzenia spotkań w ramach tutoringu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że do dnia zakończenia kontroli:

1. Stowarzyszenie realizowało zgodnie z harmonogramem zadania w zakresie i terminach określonych w umowie.
2. Dokumentacja merytoryczna objęta kontrolą potwierdziła prawidłowość realizacji zadania.
3. Badana dokumentacja finansowa nie jest prowadzona poprawnie pod kątem formalnym. W badanej dokumentacji finansowej stwierdzono niestosowanie zasad dotyczących dowodów księgowych, określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z wynikami kontroli, przedstawiam następujące wnioski:

1. Podczas realizacji zadania Zleceniobiorca powinien prowadzić dokumentację projektu zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości (Dz.U z 2017 r. poz. 2342);
2. Materiały, sprzęt oraz wyposażenie zakupione w ramach zadania powinno być użytkowane zgodnie z ofertą i służyć do realizacji celów określonych w umowie.
3. Dane przedstawione w sprawozdaniach z realizacji zadania powinny być w pełni zgodne z danymi źródłowymi.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informację o sposobie wykorzystania wniosku lub o przyczynach jego niewykorzystania.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

DYREKTOR GENERALNY
Joanna Szczawińska